

Üniversite : İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Programı : Türk Dili ve Edebiyatı
Tez Danışmanı : Prof. Dr. Hacı Ömer KARPUZ
Tez Türü ve Tarihi : Doktora – Ocak 2025

ÖZET

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRENEN ÖĞRENCİLERİN ÜRETİCİ SÖZ VARLIĞININ GELİŞTİRİLMESİ ÜZERİNE BİR EYLEM ARAŞTIRMASI

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması ile gerçekleştirildi.

Çalışma Mısır'ın başkenti Kahire'deki El Ezher Üniversitesi Tercüme ve Diller Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenim gören 3. ve 4. sınıf A2 seviyesindeki 12 kişilik bir katılımcı grubunun katılımıyla gerçekleştirildi. Çalışma 2021-2022 öğretim yılı güz yarı yılında hafta içi her gün ikişer ders saati olarak icra edildi ve 6 aylık bir süreyle sınırlı tutuldu.

Çalışma gerçekleştirilirken *Corona Virus* salgını nedeniyle yüz yüze çalışma yapmak için katılımcı bulunamadığı için bilgisayar üzerinden *Zoom* adlı görüşme programı kullanılarak sanal ortamda gerçekleştirildi. Katılımcılar defter, kalem ve kitap gibi öğretim malzemeleri kullanmadılar. Katılımcılara uygulama dışında yapmaları gereken ev ödevi verilmedi. Sadece uygulama sırasında araştırmacı tarafından görsellerle desteklenen kısa masallar, kısa anlatım metinleri, kısa öyküler ve benzeri özgün öğretim malzemeleri kullanıldı. Bu malzemeler, katılımcıların üretici söz varlıklarını artırmak ve konuşma becerilerini geliştirmek amacıyla seçildi. Görselli destekleme, öğrenme sürecini daha etkili hale getirerek katılımcıların dikkatini çekmeyi ve kavramları daha iyi anlamalarını sağlamayı hedefledi. Ayrıca metinler çok tekrar edilerek bağlam içindeki alıcı söz varlığının üretici hale gelmesi amaçlandı.

Üretici söz varlığının tespiti, ön test ve son test yapılarak belirlendi. Sonrasında yapılan ön test ve son test sonuçları karşılaştırıldı. Üretici söz varlığının geliştirilmesindeki başarı/başarısızlık yapılan çalışma ile net bir şekilde ortaya kondu.

Anahtar Sözcükler: Söz varlığı, üretici söz varlığı, sözlü üretici söz varlığı, aktif söz varlığı, eylem araştırması, Türkçe öğretimi, yabancı dil öğretimi

University : İstanbul Kültür University
Institute : Institute of Graduate Studies
Department : Turkish Language and Literature
Program : Turkish Language and Literature
Supervisor : Prof. Dr. Hacı Ömer KARPUZ
Degree Awarded and Date : PhD – January 2025

ABSTRACT

AN ACTION RESEARCH ON THE DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE VOCABULARY OF STUDENTS LEARNING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE

The study was conducted using action research, one of the qualitative research methods.

The study was carried out online with a group of 12 third- and fourth-year A2-level participants studying in the Department of Turkish Language and Literature at the Faculty of Translation and Languages at Al-Azhar University in Cairo, Egypt. The study was conducted during the spring semester of the 2021-2022 academic year, with two lesson hours every weekday, and was limited to six months.

Due to the COVID-19 pandemic, it was not possible to conduct face-to-face sessions, so the study was carried out virtually using the Zoom application. The participants did not use teaching materials such as notebooks, pens, or books. No homework was assigned to the participants outside of the sessions. Only the researcher used short stories, short narrative texts, and other original educational materials supported by visuals during the application. These materials were selected to enhance the participants' productive vocabulary and speaking skills. The visual support was intended to make the learning process more engaging, grabbing the participants' attention and facilitating their understanding of the concepts. In addition, the texts were repeated frequently to ensure that the receptive vocabulary in the context became productive.

The identification of productive vocabulary was determined through pre-tests and post-tests. The results of the pre-tests and post-tests were compared. The success/failure in developing productive vocabulary was clearly demonstrated through this study.

Key Words: Vocabulary, productive vocabulary, oral productive vocabulary, active vocabulary, action research, Turkish language teaching, foreign language teaching